

MUISTIO

Hanke	Simon Lakkasuon tuulivoimahanke
Aihe	YVA-lain 8 §:n mukainen ennakkoneuvottelu
Päivämäärä	24.1.2024
Aika	12:00-14:00
Paikka	Teams-kokous
Koollekutsuja	Maija Schuss (Ramboll)
Osallistujat	Leena Ruokanen (Lapin ELY-keskus) Venla Liljeström (Lapin ELY-keskus) Olli-Pekka Vieltojärvi (Lapin ELY-keskus) Anna Kurkela (Lapin ELY-keskus) Heli Lehvola (Lapin ELY-keskus) Tarmo Oikarinen (Lapin ELY-keskus) Päivi Kainulainen (Lapin ELY-keskus) Juuso Puurula (Lapin ELY-keskus) Anne Lindholm (Lapin ELY-keskus) Minna Takalo (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) Vivi Marttila (Simon kunta) Ilkka Soukka (Simon kunta) Sampo Mäkelä (Simon kunta) Tapani Pukinkorva (Iin kunta) Pauliina Kulmala (Metsähallitus) Tiina Elo (Lapin liitto) Sari Pulkka (Pohjois-Pohjanmaan liitto) Teija Ylimartimo (Tornionlaakson museo) Laura Ohenoja (Tornionlaakson museo) Samuli Paitsola (Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo) Marja Anttonen (Paliskuntain yhdistys) Tarja Pesonen (Meri-Lapin ympäristöpalvelut) Ville Uusimaa (Enersense Wind Oy) Clarisse Fellman (Valorem Energies Finland Oy) Johanna Kantanen (Ramboll) Maija Schuss (Ramboll) Ville Yli-Teevahainen (Ramboll) Merja Isteri (Ramboll)

Asialista:

1. Neuvottelun avaus, asialistan hyväksyminen ja järjestäytyminen
2. Hankkeesta vastaavan esittely
3. Hankkeen esittely
4. Hankealueen nykytila ja suunnitellut selvitykset
5. Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen, aikataulu
6. Viranomaisten puheenvuorot
7. Muut asiat
8. Neuvottelun päättäminen

1 Neuvottelun avaus, asialistan hyväksyminen ja järjestäytyminen

Leena Ruokanen avasi tilaisuuden ja toimii tilaisuuden puheenjohtajana. Maija Schuss laatii muistion. Hankkeesta vastaava on Enersense Wind Oy, YVA-konsultti Ramboll Finland Oy ja yhteysviranomainen Lapin ELY-keskus. Sovittiin, että muistion varmentamisesta vastaavat Ilkka Soukka Simon kunnan puolesta ja Venla Liljeström yhteysviranomaisen puolesta.

Osallistujat esittelivät lyhyesti itsensä. Neuvottelussa on yhteensä 28 osallistujaa.

2 Hankkeesta vastaavan esittely

Ville Uusimaa esitteli hankkeesta vastaavaa Enersense Wind Oy:tä. Clarisse Fellman esitteli Valorem Energies Finland Oy:tä, joka toimii hankkeessa yhteistyössä Enersense Wind Oy:n kanssa.

3 Hankkeen esittely

Johanna Kantanen esitteli Lakkasuon hanketta.

Lakkasuon hankealue sijaitsee Simon kunnassa ja rajautuu eteläreunaltaan Iin kuntarajaan ja samalla Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan. Alueelle suunnitellaan enintään 15 yksikköteholtaan maksimissaan 10 MW:n tuulivoimalaa. Alustavasti tuulivoimahanke on suunniteltu liitettävän valtakunnan verkkoon Simojoen sähköasemalla Simossa, joko maakaapelin tai ilmajohdon välityksellä.

Ville Yli-Teevahainen ja Johanna Kantanen täydensivät vielä kysymysten jälkeen, että sähkönsiirto 110 kV:n voimajohtona tai maakaapelina. Maakaapelin rakennustöissä raivataan maansiirtokoneille ja kaivinkoneille tarvittava aukko metsää, noin 15–20 metriä. Maakaapeli kaivetaan maahan noin metrin syvyyteen ja kuljetetaan joen ali suuntoporauksen avulla. Voimala-alueelle on suunniteltu useampia sähköasemien paikkoja. Hankkeen tekninen kuvaus esitetään tarkemmin YVA-ohjelmassa.

4 Hankealueen nykytila ja suunnitellut selvitykset

Kantanen esitteli hankealueen yhdyskuntarakennetta sekä asutuskäyttöä.

Huomioidaan oikean termistön käyttö YVA-ohjelmassa (esim. hankealue, voimala-alue, voimajohto, asuin- ja virkistyskäyttö).

Hankkeessa tarkasteltavien tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Tekniset tiedot esitetään YVA-ohjelmassa.

Pesonen kommentoi, että melun, tärinän ja välkkeen osalta on hyvä käyttää lähimpänä tarkastelualueena etäisyyttä napakorkeus x 10.

Todettiin, että tiestö käsitellään YVA-ohjelmassa.

Kantanen esitteli alueen kaavoitusta.

Elo kommentoi, että vaikutusten arvioinnissa on hyvä tuoda esille koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä, esimerkiksi poronhoidon turvaamiseen liittyen. Myös sähkönsiirtovaihtoehdot on

hyvä tuoda enemmän esille. Lakkasuon hankekehityksessä kannattaa seurata Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023–2024 etenemistä ja tuloksia.

Kantanen esitteli alueen maisema- ja kulttuuriympäristöä, arkeologista kulttuuriperintöä, suojelualueita, kasvillisuutta sekä linnustoa.

Todettiin, että ELY-keskuksen ja konsultin tiedoissa on ristiriitoja petolintujen reviirien osalta (kaksi sääksen pesää molemmin puolin hankealuetta). Konsultti tekee lisäselvityspyynnön tältä osin.

Kantanen esitteli alueen maankäyttöä, pohjavesiä, pintavesiä, muuta luonnonympäristöä ja happamien sulfaattimaiden esiintymistä.

Lindholm kommentoi, että YVA:ssa tulisi huomioida lähteet sekä mihin aineistoon tiedot perustuvat.

Ruokanen kommentoi, että poronhoito tulisi mainita maankäytön osiossa.

Kantanen esitteli hankkeen erillisselvitykset, mallinnukset ja luontoselvitykset sekä hankkeen keskeiset ympäristövaikutukset.

Todettiin, että poronhoitoselvitys on parempi termi kuin porotalousselvitys.

Yli-Teevahainen tarkensi, että lintujen pesimäaikainen lentoseuranta pitää sisällään pesimäaikana toteutettavaa ilmatilan seurantaa sekä petolintujen reviirien ja lentoreittien paikallistamista muuton seurannan menetelmillä. Tavoitteena on lisätä tietämystä lintujen reviireistä ja lentoreiteistä.

Kantanen esitteli hankkeen lähialueilla olevia muita tuulivoimahankkeita sekä vaikutusten arviointia ja merkittävyyttä.

Todettiin, että hankkeessa arvioidaan myös ilmasto- ja liikennevaikutukset. Vaikutukset, joita ei käsitelty ennakkoneuvottelussa, esitetään YVA-ohjelmassa.

5 Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen, aikataulu

Kantanen esitteli hankkeen YVA-menettelyä ja yhteensovittamista kaavamenettelyn kanssa. YVA- ja kaavoitusmenettelyt toteutetaan erillisinä menettelyinä, mutta aikataulut yhteensovitetaan mahdollisuuksien mukaan.

Natura-arviointi tehdään ainakin Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aavan sekä Nikkilänaavan natura-alueiden osalta. Kauempana sijaitsevien Natura-alueiden osalta harkitaan vielä miten menetellään.

YVA-ohjelmassa tarkennetaan, miten Natura-arviointi yhteensovitetaan YVA-menettelyn kanssa.

Todettiin, että hanke sijoittuu ainakin sähkönsiirron osalta osittain valtion maa-alueelle, jolloin poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu tulee järjestää. Poronhoitoalueella on hyväksi katsottu toimintatapa, että hankkeissa järjestetään joka tapauksessa poronhoitolain kaltaisia neuvotteluja. YVA-ohjelmassa tarkennetaan neuvottelujen suunniteltu aikataulu.

Ruokanen kommentoi, että YVA-ohjelmassa olisi hyvä esittää aikataulukaa, jossa on kerrottu menettelyjen eri vaiheet ja millä tavalla ne tullaan yhteensovittamaan. Ei riitä, että kaavaluonnos

asetetaan nähtäville vaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti tulee laittaa nähtäville kaavan valmisteluaineisto.

Kantanen esitteli hankkeen vuorovaikutusta, osallistamista ja tiedottamista.

6 Viranomaisten puheenvuorot

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Minna Takalo

Hankealue sijoittuu maakuntarajalle ja Iin kuntarajalle, jolloin vaikutukset ulottuvat myös Pohjois-Pohjanmaan ja Iin kunnan puolelle.

Hankealue kattaa myös Natura-alueita, mikä tuo isoja haasteita. YVA-ohjelmassa täytyy olla hyvin selkeästi esitettynä ja perusteltuna, miksi jostain alueesta ei ole tehty Natura-arviointia tai vyöhykkeet mistä alueet tulevat Natura-arvioitavaksi. Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa alueesta tulee tehdä Natura-arviointi, koska on sekä luontotyyppi- että linnustoperusteinen Natura-alue. Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin on kohdistettava arviointia. Sähkönsiirto alittaa Simojoen Natura-alueen ja se vaatii tarkastelua. Nikkilänaapa sijaitsee hankealueella ja täten siitäkin tulisi tehdä Natura-arviointi. Käytössä BirdLife 2023 aineisto muuttoreittien suhteen. Sisämaassa kevät ja syysmuuton rintama on hyvin hajanainen eikä siinä yleisesti ole merkittäviä keskittymiä. Miten maastossa on muuttoa ohjaavia elementtejä. Haastava alue, koska Perämeren rannikko ohjaa esimerkiksi piekanan osalta koko Skandinavian pesimäkantaa merkittävästi tähän niin sanottuun ränniin tai suppiloon. On kyse merkittävästä keskittymästä ja koska alueelle on rakentunut rannikkolinjalle etenkin Lapin puolella tuulivoima-alueita, joilla on vaikutusta muuttokäyttäytymiseen. Pohjois-Pohjanmaan puolella on suhtauduttu kriittisesti uusiin hankkeisiin, jotka sijoittuvat näitten määriteltyjen muuttoreittien alueelle. Pitää pystyä perustelemaan miksi hanke voisi vielä sijoittua tähän keskittymään. Edellytetään hyvää aineistoa, aineiston hankintaa ja aineiston asiantuntevaa analyysiä.

Selvityksiä on tehty jo viime maastokaudella. Ohjelmavaiheessa yleensä esitetään mitä aiotaan tehdä, ja sitten vasta lähdetään selvittämään. Lentoseuranta hyvä lisä, jolloin voidaan selvittää suojeluperusteisten lajien lentoreittejä ja liikkumista. Suojelualueiden välinen kytkeytyneisyys. Suojelualueet toimivat ekologisen verkoston ydinalueena ja niiden väliset yhteydet ovat merkityksellisiä, että lajistolla on mahdollista liikkua alueelta toiselle.

Ympäristöministeriön ja SYKEN laatima opas, Mäkelä & Salo uusi painos 2023 ilmestynyt. Konsultin tulisi käyttää tätä selvityksen, työpanosten ja menetelmien pohjana. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kohteiden arvoluokitteluun, on vähempiarvoisia ja merkittävämpiä kohteita, ja on tärkeää arvaluokitella kohteet oikein.

Viinamäellä harukselliset voimalat. Voimalan tyyppi on hyvä tuoda esille, koska sillä voi olla vaikutusta linnustoasioihin. Suunnitteilla Iin puolella Kivimaan tuulivoimapuisto ja toteutuessaan nämä kaksi toisivat todella merkittävän tuulivoimakeskittymän.

Maakotkasta tulisi tehdä tarpeeksi tarkka selvitys. Etäisyyksissä aiemmin käytetty tiettyä kilometrimäärää pesään, mutta hyvä tarkastella ennemmin reviirin käyttöä. Kartalla hyvä esittää hankkeen sijoittuminen maakotkan reviirin sijoittumiseen verrattuna. Hanke sijoittuu reviirirajalle.

Lapin ELY-keskus, Heli Lehvola

Luonnonympäristöön keskeisimmät vaikutukset oli hyvin tunnistettu. Ei ole tarkoituksenmukaista, että selvityksiä tehdään ennakkoon. Nykytilan kuvauksissa huomiota ajalliseen riittävyteen, maastotyöskentelyyn tulisi varata riittävästi aikaa. Raportoinneissa hyvä kiinnittää huomiota mitä aiotaan tehdä, miten tehdään, milloin tehdään, kuka aikoo tehdä, missä tehdään sekä tulokset ja mahdolliset epävarmuustekijät. Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa alueesta Natura-arviointi tulee tehtäväksi, Nikkilänaapa alueesta Natura-arviointi tulee tehtäväksi ja Simojoen Natura alueesta Natura-arviointi voi olla tarpeen laatia, mikäli sähkönsiirrosta kohdistuu vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Lentoseuranta hyvä lisä selvityksiin. Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa Natura-alueella kaakkuri ja

sääksi ovat suojeluperusteena ja siksi niihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Toki myös muut alueella pesivät suojeluperusteena olevat muuttolinnut tulee huomioida. Alueella on paljon hankkeita vireillä ja toteutettu. Yhteisvaikutuksien selvittämiseen hyvä panostaa erityisesti Naturan osalta. Mikäli mahdollista yhteistyö muiden hanketoimijoiden kanssa erittäin suositeltavaa. Yhteisvaikutuksiin vaikuttaa myös muut hankkeet, kuten esimerkiksi voimajohdot ja maa-aineshankkeet.

Metsähallitus, Pauliina Kulmala

Hankealueella sekä Natura-alueita että suojelualueita ja ne tulisi esittää kaikilla karttapohjilla. Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa Natura-alueen sijoittumista voimaloihin nähden ei ollut esitetty millään kartalla. Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa Natura-alueella on tehty linnuston linjalaskentaa 2022. Tämä aineisto kannattaa pyytää käyttöön. On erikoista, että sähkönsiirto on suunniteltu kulkevan Nikkilänaavan suojelualueen poikki, kannattaisi tarkistaa mahdollisuus kiertää alue. Nikkilänaapa on mukana Länsi-Lapin säädösvalmistelussa, jossa alueesta tullaan muodostamaan lakisääteinen Nikkilänaavan suojelualue. Jos alueen läpi menisi sähkönsiirtoa, ne tulisi huomioida luonnonsuojelualueen perustamisen säännöksissä.

Uusimaa kommentoi: Hankkeessa tullaan tekemään kaikki tarvittavat selvitykset, mitä tarvitaan tehdä hankkeen ja luontoarvojen yhteensovittamiseksi. Tieto siitä tehdäänkö Natura-arviointi YVA-menettelyn yhteydessä tullaan keskustelemaan konsultin kanssa ja ilmoittamaan yhteysviranomaiselle.

Pohjois-Pohjanmaan liitto, Sari Pulkka

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan puolella on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava. Kaava on tällä hetkellä viranomaisehdotusvaiheessa, joka on kaavan ei julkinen vaihe. Tästä kaava etenee julkiseen ehdotusvaiheeseen syksyllä 2024 ja hyväksymiskäsittelyyn loppuvuodesta 2024. Esityksessä on kuvattu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan kaavayhdistelmä ja energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnos. Koska kyseessä on vaihemaakuntakaava, luonnosvaiheessa ei olisi pitänyt esittää lainkaan ensimmäisen ja kolmannen maakuntakaavan lainvoimaisia tv-alueita. Luonnoksessa on siis tapahtunut virhe, joka on korjattu ehdotusvaiheessa ja lainvoimaiset ensimmäisen ja kolmannen vaiheen maakuntakaavan tv-alueita ei ole esitetty tässä kaavassa lainkaan. Kaavassa osoitetaan vain uudet tv-alueet sekä ne lainvoimaiset tv-alueet joihin tulee muutoksia ja jotka tullaan poistamaan tässä vaihemaakuntakaavassa. Kyseinen tv-alue 307, Kuivajoki on edelleen tv-alueena, eli sitä ei ole poistettu. Aluetta tullaan kuitenkin tarkastelemaan viranomaisehdotusvaiheen jälkeen. Tv-alueiden kokonaisuus hahmottuu parhaiten kaava-aineistossa olevasta liitekartasta 1, jossa esitetään tuulivoima- ja energiansiirtoverkkokokonaisuus. Asiakirja löytyy osoitteesta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>

Lakkasuon alue rajautuu Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan ja Iin kuntaan. Pohjois-Pohjanmaan puolella rajan tuntumassa sijaitsee tuotannossa oleva Viinamäen tuulivoima-alue, jossa on 5 voimalaa ja sen lisäksi Kivimaan 15 voimalan hanke, josta on tehty kaavoitusaloite Iin kuntaan. Kivimaan alueelle ei ole vielä virallisesti vireillä. Kivimaan alueelle ei ole osoitettu tv-aluemerkintää energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa, ei luonnoksessa eikä viranomaisehdotuksessa, mutta alue rajautuu pieniltä osin lainvoimaiseen tv-1 307 alueeseen. Syy siihen miksi kyseistä tv-aluetta ei ole muodostunut Kivimaan alueelle on Iso-Saarisuo-Hoikkasuo-Musta-aapa linnustoperusteisesti suojeltu Natura alue ja Simon-Kuivaniemen suokeskittymä FINIBA-alue, sekä linnuston päämuuttoreitti ja lajikohtaiset muuttokäytävät, erityisesti piekana ja petolinnut. Hankealue sijoittuu kahdelle maakotkareviirille, vaikka pesät sijoittuvat kauemmaksi.

Vaikutukset läheisiin Natura-alueisiin ja linnustoon, sekä muuttolinnustoon että pesivään linnustoon tulee nousemaan todennäköisesti erittäin merkittäviksi sekä myös yhteisvaikutukset läheisten toiminnassa olevien ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. Linnustoselvityksiin on panostettava ja ne on laadittava erittäin huolellisesti

Hanke sijoittuu Isosydänmaan paliskunnan alueelle ja sivuaa Pohjois-Pohjanmaan puolella Oijärven paliskuntaa. Olisi tärkeää tiedottaa tai osallistaa Oijärven paliskuntaa hankealueen suunnitelmista.

Lapin liitto, Tiina Elo

Yhdelle sähkönsiirtovaihtoehtoreitille on ilmoitettu maakuntakaavassa sijoittuvan jätteenkäsittelykohde. Aluekuvauksessa EJ 1968 Malinin kaatopaikasta todetaan, että kunnan ylläpitämällä kaatopaikalla on lupa toiminnalle 31.12.2014 saakka. Kunnasta kannattaa tarkistaa mikä on tämän kohteen tilanne.

Soukka kommentoi: Malinin kaatopaikka on peitetty ja ELY-keskuksen puolelta hyväksytty. Alueella ei ole enää kaatopaikkatoimintaa.

Pohjois-Pohjanmaan museo, Samuli Paitsola

Hankkeen vaikutukset ulottuvat myös Pohjois-Pohjanmaan puolelle. Tärkeimpinä kohteina kolme RKY kohdetta, valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristökohdetta, 5–10 kilometrin alueella. Pyramidikattoiset kesänaveetat, Pohjanmaan rantatien 2 kohdetta, toinen maakunnan rajalla. Hankkeesta tulee näille vaikutuksia jonkin verran. Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö Kuivaniemen vanha hautausmaa ja kirkon paikka. Kuivaniemen alueella enemmänkin rakennettua kulttuuriympäristöä, paikallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita kohteita, joihin tulee vaikutuksia. Maakunnallisesti arvokas maisema-alue Kuivajoen suun kulttuurimaisema. Riittävät havainnekuvat, jotta lausunto vaikutuksista voidaan antaa, ainakin RKY kohteista ja Kuivaniemen taajamasta.

Tornionlaakson museo, Teija Ylimartimo

Tarkennuksia alkuesittelyyn, tulee huomata, että Simojokivarsi ei ole maakunnallisesti merkittävä maisema-alue vaan sieltä Ylikärppä ja Alaniemi ovat maakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita. Simojokivarsi on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, joka on osoitettu maakuntakaavassa. Simojokivarren osayleiskaavassa on osoitettu useampia suojeltavaksi osoitettuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, joista osa on paikallisesti merkittäviä. Nämä tulee huomioida YVA:n laadinnassa. Vaikutusten arvioinnissa kannattaa kiinnittää huomiota maisema-alueille näkymiseen ja kulttuuriympäristön tärkeisiin kohteisiin näkymiseen. Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa, koska jo nyt alueella on paljon kohteita. Voimala-alueita tulee eri puolille ja tämän havainnollistaminen on tärkeää tehdä selkeästi.

Tornionlaakson museo, Laura Ohenoja

Alueella on useita kiinteitä muinaisjäännöksiä, joten arkeologinen inventointi tulee tehdä alueelle. Sähkönsiirtovaihtoehtojen reitit tulisi myös liittää mukaan arkeologiseen inventointiin. On tärkeä varmistaa, kun maata kaivetaan, että kiinteitä muinaisjäännöksiä ei tuhoudu.

Iin Kunta, Tapani Pukinkorva

Huomioitava Iin puolella Viinamäen olemassa olevat 5 voimalaa ja Kivimaan suunnitteilla olevat 15 voimalaa. Kivimaa osuu linnuston päämuuttoreitille, joten luultavasti myös Lakkasuo osuu linnuston päämuuttoreitille. Linnusto on muuttanut reittejä toteutuneiden hankkeiden takia. Kivimaan tuulivoimahankkeen arviointi on kesken toteutettavuuden takia. Kahden maakunnan yhteinen YVA tulee huomioida. Linnustoselvityksessä tulee huomioida yhteisvaikutus silloin, jos Kivimaan hanke toteutuu ja vaikutus silloin, jos hanke ei toteudu.

YVA:ssa tulisi huomioida vaikutukset Iin kunnan kannalta: Iin kunnan tuulivoimahankkeet, Iin kunnan Natura-alueet, Iin kunnan linnustoreitit sekä Iin kunnan poronhoito ja paliskunta-alueet.

Meri-Lapin ympäristöpalvelut, Tarja Pesonen

YVA:ssa huomioitava melu- ja välkemallinnukset, kiinteistökohtaiset vedet ja kaivot kartoitettava, ettei hanke pilaa veden laatua sekä pohjavesialueet. Tikkasenkaan läheltä suunnitellaan kulkemaan

maakaapeli. Kaivuutöiden vaikutus suhteessa pohjavesialueeseen tulee ottaa hyvin huomioon. Haapaniemen sähkönsiirtoreitti kulkee pohjavesialueen läpi, eikä vain sivua aluetta.

Lapin ELY-keskus, Anne Lindholm

Sähkönsiirtomaakaapeli kulkee Haapaniemen pohjavesialueen poikki. Tulisi selvittää alueen pohjavesiolosuhteet: pohjaveden pinnan taso, maaperän laatu sekä selvittää edellytykset onko maakaapelia mahdollista toteuttaa pohjavesialueelle, ilman vesilain vastaisia vaikutuksia. Vesilaki: pohjaveden laatuun ja pohjaveden määrään kohdistuvat vaikutukset. Pohjavettä ei saa päästää purkautumaan muodostumasta toimenpiteiden seurauksena.

Miksi tuulivoiman hankealue on rajattu siten, että pohjavesialue jää hankealueen sisäpuolelle? Tällä hetkellä voimalapaikkoja ei ole osoitettu pohjavesialueelle, joten miksi pohjavesialue on rajattu hankealueen sisälle? Jos pohjavesialue jätetään hankealueelle kuuluvaksi, vaikutukset pohjavesialueelle tulee selvittää tarkasti. ELY-keskuksen näkemys on, että pohjavesialue tulisi jättää selkeästi hankealueen ulkopuolelle. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioida hankkeen vaikutukset pohjavesialueelle.

Miten lähteet on selvitetty? Maastoinventoinnit tulee tehdä lähteiden osalta kaikilta alueilta, johon rakentamista suunnitellaan: voimalapaikat, sähkönsiirtoreiteiltä, tiet ja sähköasemat. Kaikki luonnontilaiset lähteet on suojeltu vesilailla. Luonnontilaiset purot tulee selvittää. Metsäkeskuksen aineiston mukaan alueelle on merkitty muutama purokuvio.

Happamat sulfaattimaat tietyissä paikoissa on potentiaalisia happamien sulfaattimaiden kohteita ja sähkönsiirtoreiteillä suuri potentiaali happamien sulfaattimaiden esiintymiseen. Tulisi määrittää toimenpiteet, mitä tehdään, jos rakentamistöissä törmätään happamiin sulfaattimaihin. Voimala-alueelta ei ole tutkittuja pisteitä, joten olisi ehkä syytä selvittää happamien sulfaattimaiden esiintymistä tarkemmin. Hankkeessa tulisi määrittää ja arvioida paljoko rakentaminen vaatii maa-aineksia, millaista ainesta ja mistä ainekset saadaan? Aineiden saatavuus hankealueelta ei ole automaattinen totuus ja aineiden saaminen voi tällä alueella olla haastavaa. Luvitus maa-aineksen ottoon kestää aikansa.

Lapin ELY-keskus, Anna Kurkela

Tuulivoimala-alueella ei ole paljon vesistöjä. Tarkempi karttakuvauks alueesta. Tarkempi kuvaus sähkönsiirtoreittien vesistöistä, mitä ojia ja vesistöjä ylitetään. Sähkönsiirtoreitti kulkee Simojoen vesistön yli, joka on Natura-alue. Suuntoporaus parempi vaihtoehto kuin maakaapelin upotus. Tulee arvioida vaikutus Simojoen Natura-alueeseen. Vaikutukset eivät luultavasti pintavesien osalta nouse kovin merkittäviksi, pois lukien Simojoen Natura-alue.

Lapin ELY-keskus, Päivi Kainulainen

Maakuntakaavassa on määräykset myös poronhoitoon liittyen. Elinkeinon alueitten käytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset tulee turvata. Alueella paljon muita tuulivoimahankkeita, mutta myös muuta maankäyttöä. Yhteisvaikutuksia tulisi laajemmin tarkastella myös muuhun maankäyttöön liittyen. Poronhoito elinkeinona vaatii laajoja maa-alueita ja eri osassa paliskuntaa on erilaisia toimintoja eri aikaan vuodesta. Jotta toiminta ja kehittämisedellytykset kaavan mukaan voidaan turvata, tulee yhteisvaikutukset selvittää tarkasti.

Poronhoitolain 53 §:n mukaan neuvotteluvelvollisuus koskee valtionmaita ja ne tulee järjestää. Hankkeissa on ollut tapana järjestää poronhoitolain kaltaisia neuvotteluita koko hankkeen osalta. Paliskuntien varhainen osallistaminen on tärkeää. Tulee tunnistaa mihin paliskuntiin vaikutukset kohdistuvat. Paliskunnan poroisännän yhteystiedot löytyvät Paliskuntain yhdistyksen nettisivuilta. Neuvottelut tulee liittää mukaan aikataulukaaavioihin, jotta voidaan varmistaa neuvotteluiden oikea-aikaisuus ja riittävyys. On tärkeää tehdä vaikutusten arviointi yhteistyössä paliskunnan kanssa. Poronhoitoselvitys, miten paliskunta käyttää kyseistä aluetta eri vaiheissa poronhoitovuotta ja mikä sen vaikutus on poronhoidolle. Tulee arvioida riittävällä tarkkuudella myös voimajohtoalue.

Paliskuntain yhdistys, Marja Anttonen

Hankealue sijaitsee Isosydänmaan paliskunnan alueella ja Oijärven paliskunnan rajalla. Nämä paliskunnat tulee ottaa arvioinneissa huomioon. Paliskunnan poronomistajilla on alueella poronhoidon harjoittamisoikeus eli oikeus laiduntaa poroja maanomistuksesta riippumatta. Poronhoitajat ovat alueella oikeudenhaltijoita. Alue on tärkeä laidun ja toiminta-alue. Poronhoidon paikkatietoaineistoon on merkitty paliskunnan laidun- ja toiminta-alueita sekä poronhoidon rakenteita. Ko. aineiston voi tilata Paliskuntain yhdistyksen kautta (yhteyshenkilö Marja Anttonen). Hankealueella on kevätlaidunta eli vasoma- aluetta ja syyslaidunta. Porojen kevät- ja syyslaidunkierto kulkee alueen kautta. Alueen lähellä on poronhoidon rakenteita ja muuta poronhoitoon liittyvää toimintaa. Hankkeella on merkittäviä vaikutuksia poronhoidolle. Paliskuntien alueella on toiminnassa ja suunnitteilla paljon muitakin tuulivoimahankkeita, joten yhteisvaikutusten arviointi on tärkeää. Lisäksi kummassakin on voimajohto- aurinkovoima- ja kaivoshankkeita, joiden kumulatiiviset vaikutukset tulee arvioida. Isosydänmaan paliskunta suhtautuu kielteisesti lisätuulivoiman rakentamiseen.

Lapin ELY-keskus, Olli-Pekka Vieltojärvi

Tuulivoimateollisuus ei ole niin merkittävä päästölähde, kuin moni muu teollisuuden ala. Melu- ja välkevaikutuksia tutkitaan mallintamalla ja mallinnusten tulokset raportoidaan erilliselvityksissä. Mikäli voimalatyyppi ei ole tiedossa, mallinnuksessa ei tule aliarvioida voimaloita koskevia dimensioita tai meluemissioita, jotka vaikuttavat mallinnuksen tuloksiin. Mallinnuksessa tulee pyrkiä käyttämään mahdollisimman todenmukaisia mittoja.

Tulee määritellä mitä kemikaaleja ja öljyjä hankkeessa tullaan käyttämään ja millaisessa määrässä. Hankkeessa ei muodostu isoja jätemääriä, mutta on hyvä arvioida mitä voimaloille ja perustuksille tehdään voimaloiden purkuvaiheessa ja arvioida niiden vaikutuksia.

Lapin ELY-keskus, Tarmo Oikarinen

Tulee esittää riittävät selvitykset liikennevaikutuksista ja liikennemääristä. Selvityksessä tulee käsitellä, mitä vaikutuksia voimajohtojen rakentamisella on.

Lapin ELY-keskus, Juuso Puurula

Ilmastovaikutukset tulee arvioida. Alue sijoittuu turvepohjaiselle alueelle. Maankäytön ilmastovaikutukset hiilinieluihin ja hiilivarastoihin tulee arvioida. Koko hankkeen osalta kaikki toiminnot, joista syntyy ilmastopäästöjä, tulee ottaa vaikutusten arvioinnissa huomioon: rakennettavat tiet, voimat, voimajohdot ja sähköasemat.

Simon kunta, Ilkka Soukka

Kunnassa ollaan myötemielisiä tuulivoimahankkeita kohtaan.

Lapin ELY-keskus, Venla Liljeström

Tuulivoimala-alueen lähellä on jonkin verran asutusta, joten vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön tulee selvittää. YVA-ohjelmassa voidaan suunnitella, tehdäänkö esimerkiksi asukaskysely. Jo aiemmin neuvottelussa esille tulleiden vaikutusten lisäksi tulee arvioida myös vaikutukset viestintäyhteyksiin, tutkiin, puolustusvoimien toimintaan ja yleiseen turvallisuuteen sekä luonnonvaroihin (mm. maa-ainesten otto). Koska ennakkoneuvottelussa ei ehditty käsitellä kaikkea ja jäi tarkennettavaa mm. hankekuvaukseen, YVA-ohjelman luonnos olisi hyvä käyttää tarkistettavana yhteysviranomaisella ennen sen nähtävillä oloa. Riittääkö, että yleisötilaisuus järjestetään Simon kunnassa vai halutaanko Iin kunnan puolelle oma tilaisuus?

Pukinkorva vastaa: Iin kunnan näkemys on, että tulisi kuulla myös Iin ja Kuivaniemen asukkaat.

Lapin ELY-keskus, Leena Ruokanen

Huomioitava, että hankekuvaus on mahdollisimman kattava ja hankekuvauksessa kuvataan vain hanketta. Suojelualueet ja pohjavesialueet olisi hyvä rajata hankealueen ulkopuolelle ja hankealueen rajausta on syytä vielä miettiä. Simojoen alitus tai ylitys on yksi herkkä paikka. Vaikutusten arvioinnissa tulee kuvata maiseman luonteen tai laadun muutos.

Luontoselvityksiä on tehty etukäteen, mikä ei ole huono asia, mutta on hyvä varautua siihen, että tällöin voidaan joutua tekemään lisäselvityksiä tai selvitykset kokonaan uudestaan. Ennakkoneuvotteluja on mahdollista järjestää useamman kerran YVA-menettelyn edetessä. Yhteisiä palavereita on myös mahdollista pitää eri aihepiireittäin.

7 Muut asiat

Ei tullut esiin muita asioita.

8 Neuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päätti neuvottelun klo 14.20.

Allekirjoitukset

Venla Liljeström
Lapin ELY-keskus, yhteysviranomainen

Ilkka Soukka
Simon kunta

Sähköiset allekirjoitukset

Vahvistus

Tapahtuma 09222115557517341457

Dokumentti

Simon Lakkasuon ennakkoneuvottelu 24012024 muistio
Päädokumentti
9 sivua
Aloitettu henkilön Maija Tuori (MT) toimesta kello 2024-05-13 13:37:18 CEST (+0200)
Viimeistelty kello 2024-05-13 13:56:59 CEST (+0200)

Aloittava osapuoli

Maija Tuori (MT)
Ramboll Finland Oy
maija.tuori@ramboll.fi
+358505227004

Allekirjoittajat

Venla Liljeström (VL)
Lapin ELY-keskus
venla.liljestrom@ely-keskus.fi
+358504717281

Venla Liljeström

Allekirjoitettu 2024-05-13 13:41:38 CEST (+0200)

Ilkka Soukka (IS)
Simon kunta
ilkka.soukka@simo.fi
+358400691616

Ilkka Soukka

Allekirjoitettu 2024-05-13 13:56:59 CEST (+0200)

Scrive on tehnyt tämän vahvistuksen. Kursivoidut tiedot on turvallisesti vahvistettu Scriven toimesta. Jos haluat saada lisätietoja tästä dokumentista, tutustu piilotettuihin liitteisiin. Käytä tähän tarkoitukseen PDF-lukijaa, joka voi näyttää piilotetut liitteet, esim. Adobe Readeria. Ole hyvä ja ota huomioon, että jos dokumentti on tulostettu, tällaisen tulostetun kopion alkuperää ei voida vahvistaa ja tällaisesta kopiosta puuttuu lisäksi kaikkien piilotettujen liitteiden tarjoama sisältö. Digitaalinen allekirjoitus takaa sen, että dokumentti voidaan todistaa aidoksi matemaattisesti ja ilman Scrive-palvelua. Scrive tarjoaa myös mahdollisuuden dokumentin alkuperän automaattiseen vahvistamiseen: <https://scrive.com/verify>

